

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده قلبلی
احمد ملی

اداره و تحریر محلی :

جنگال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر برده
۲۰ باره در .

۷ رجب ۳۲۸

فلا تعجلوا بالقرآن من قبل ان یقضی الکم الامر .

شرائط اشتراك :
سنه لکی ۳۰ ، التی آیلنی
۲۰ غروشد

ممالک اجنبیه ایچون :

سنه لکی ۱۰ التی آیلنی ۶ نیرانقدرد .
ایچون اداره دأمووری محمدذهنی بکه مراجعت ایتلیدر .

۱۴ تموز افرنجی

۱۹۱۰

۱ تموز ۱۳۲۶

متصف اولدوقلری اوصاف واستمداداته کوره عائله و بوهیت اجتماعیه قادیانلر ککک وظائف و مشاغل تفریق ایدیلشد.

اسلام، قادیانلری و زوجة لک والده لک «وظیفه» لریله توظیف «ناموس و فضیله» تقید ایتشد. هرارکک، قادیانلر رفق و حرمتله معامله و حتی محامله به مأمور و مجبوردر. محافظه، اعاشه، خدمات شاقه ارککک تحمیل اولمشدر.

قادیانلر، ابروجهده تستراپله، مأمورد. بونک سبیله اسلامک «زوج و والد اولمغه مدعو قادیانلرغه فضله بر سلاح مدافه، روسیاه محافظه» و یرکک ایسته مسمی در. تسترک حقیقی، برزوجه نکل زوجنه، بر والدنک اولادلرینه، بر کره نکل قادیانلر قارشى مدیون اولدینی ناموس و فضیلتی محافظه در. تسترک صورتی شرح احمدی طرفندن تمین ایدلشد. صورت تطبیقی عصر سعادته و عصر خلفای راشدینه کورمکده یز. تستر امرا اولوندینی وقت، هیچ بر قادیان شکایت ایتمش و بونده بر مشکلات کورمه مشدر. لکن ایشک ایچنه بیک درلو کورده نکار، سوء استعماللر، افراملر و تقریطلر قارشیمشدر ذاتا قادیانلر عابد بالجله خصوصاته هر قوم، هر وقت قواعد دینییه موافق اولماهرق، کندی تمایلاتی قارشیدر مشدر. بر قادیانلر تستر و امثالی فداکارلر [ا کر بونلر فداکارلرغه] مقابلنده، اونی صدر احترامده طو تان غت و ناموسنی محافظه ایچون تسهیلات کوریور.

قادیانلری تستر مجبور ایتک، فخش و سائره کی احوال ذیلده قادیانلر قارشى چوق شدتلی طاور ایتک اسلامک قادیانلری بک محترم کوردیکی ایچوندر. فی الواقع عیجا بر قاضیهی طاشلایان اسلامی، یوقسه هر قادیانی قاضیه اولمغه سوق ایدن فمینیزم مسلکی می «قادیانلر ده ازایده تجیل» ایدیور؟

حسنک بوحیات ساعیانه و طالبانه سی بک مسعود کچیوردی. حسن بک آز زمانده عزالدین بهمنک کندینه قوری بر وعدده بولوندیغنی آکلادی. هنوز بدی سنه نکل نصفنه کلمشکن حسنک مکتسبات علمییه، انسانلر، تاثیرى اعتبارله، دهشتلی بر درجه ی بولش ایدی.

حسن، الک معظم کراماتی اونوتدیره جق درجهده غرائب اظهارینه مقتدر ایدی. «جاه نخشب» خارقه سی کی صنعه دائر فقط او وقتک سوپه سنه کوره الک حیرتبخش خارقه لردن معدود شیلر حسن ایچون او یونجاق ایدی.

حسن بیک سنهده بر کره و بیک ناز ایله ظهور ایدن نوادر خلقتدن بری ایدی. قدرت اراده سی، تعلم ایتدیکى اصول مخصوص یاردیمیه، ایله بر درجه مددشینی بولش ایدی کبیکارجه خاق محکوم تلقیناتی و همده تلقینات فکرییه ایتک حسن ایچون هیچ منزله سنه ایتش ایدی.

حسن بر نقطه دن ماعدا بالجله خصوصاته

ا کر قادیانلر بالکک ارکککک اکلجه سی، آلت ذوق و شیطنتی، واسطه شعرو سفاغنی ایسه، فمینستار حقلیدر. قادیانلر غیر مستوردکل، غیر لبوس کز سله، فکری حد منطقیسنه کورتورن بر فمینستک ده ازایده نمون اولماسی لازم کلیر. قادیانلر بر جیچکدر، برکبکدر برز انباده کی ظریف تشبیهاتلرله، دافریب تعبیراتلرله قادیانلر تجیل ایتک ظننده اولان فمینستلر، تدقیق و تحلیل اوکنده کوریلیر که، قادیانلر تدلیل ایدیورلر. بر قادیانلر الک بیسوک شرفی، بر ارکککک قوجاق قوجاغه بولقا اویز ایله بیلک، ایستدیکى ارکککک دوشوب قاتمعق، ناموس و صبری هر وسيله ایله هر دقیقه تهلکیه آتق دکدر. وجدانلرک اوکنده قزارماق سحاب محجوبیتله مستور اولمایان راق نظرلرله قوجه سنه، اولادلرینک یوزیه باقه بیلکک انجق ناموس و فضیلتک بخش ایدیه بیک چکی برغرورله بشریتسه انظار عفیانیه عطف ایدیه بیلک قادیانلرک الک بویوک شرفی، سرمدی سعادت، ابدی عزتیدر. ایسته اسلامیت قادیانک بویه اولمانی تأمینه چالشمشدر. قادیانلر هر شیدن اول «عائله و والد» کورمش، سعادت هیت اجتماعیه قادیانلرک فضیلتیه ممکن بولمشدر. سوء استعمالاته کلنجه: بونی انکاره محل یوقدر. قادیانلر اسلامک و یردیکى موقعه بیکلی محافظه ایدمه بیللری، اقوام اسلامیه نکل اسباب انحطاطندن بری و همده الک مهملرندن بری تشکیل ایدیور. اوروبالیرک، اقوام مسامحه نژدده [اکثریت اعتباریه] قادیانلر ایدیان معامله طولا یسیله اعتراضلری تقیدلری چوق دفعه طوغریدر، لکن هیچ ده طوغری اولمایان برجهت و ارسه، اوده بومعاملاتی او اقوامک استمدادات و اعتیادات ارشیه سنه، محیطنه، اشکال تمدنه و یره جک یرده اسلامه عطف ایتله لیدر. ارلاک زیاده قیل و قاله سبیت و یرن تستر خصوصیه اله آلام.

اراده سی بر الکتریک پروژه کتوری کی قوللانه بیلوردی.

لکن ایش بونقطه یه کلدیکى کی حسن کندنده ضعف، عجز و تردد حس ایدیوردری. حسن، اسمی «شیرین» اولان، هر یکن کون، اونک شمشه حسته بر نور یاره اهدا ایدن قیزجغزی سو ممکن کندی منع ایدمه یوردی.

حسن بونی قطعاً آرزو ایتور و بونون هویتله بوعشق مقاومت ایدیور و بر درجه یه قادر موفقهده اولوبوردی.

لکن احتراصانه، حرکاته ارجه سنه حکم ایدمه بیلدیکى حالده قابله وز کچیرمه یوردی. هر نه وقت قلبی دیکارسه شیرینی سودیکى آکلایور و بوکا بک زیاده حدتله نیوردی. بوسيله شیرینه عشق درجه سنه برعداوت پیدا ایتش ایدی.

بو قیز کندینی ناقص بر ایدیور! عشق مخفی اولدینی حالده عداوتی آشکار ایدی. بوسيله قیزجغزی کاه اولورکه آیلرجه یانه کیرمک

یوقاری ده تسترک حکمت و حقیقتی سوبله دک. عصر اولین اسلامده کوریورز که تستر «ارکککک قادیانلر آره سنه کی بلا قیدتماسی، محافظه فضیلتی تسهیل ایدیه جک درجهده، تقیده تبدیلدن» عبارت بولونمشدر. لکن تستر، هیچ بروقت قادیانلری ارکککدن بر صورت مفرطهده آیرمالمش و باخصوص قادیانلری و اوایشایی و یاخود موقوفلر کی اولر نده اقامته» مجبور ایتشمشدر. عصر سعادته، و اعصار متعاقبهده مخدرات اسلامیه نکل مجاهدینی تشجیع ایتک اوزره محاربه لره کتدکککری غزاهه صویشدیر دککری، یاره لیلری تیار ایله دککری تاریخلر مزده مسطوردر. بونون بو احوال و تفصیلنده فائده کورمکدن دهانجه شهادت تاریخیه، اسلامک قادیانلری «حقیقت فطرتلرینک ایجاب ایتدیکى برحد منطقی و لایقده تلقی» ایتدیکى اثبات ایدر؛ بونون بو احوال، تستر کیفیتک دخی افراط و تقریطدن مبری اولدیغنی کوستهر بر.

قادیانلری تستر سبیه ایکی دلکلی بر جواله قویق عادت مفرطه سی اولای ایتلرده کوریلشمشدر. بو افراطک سببی اسلامده ارامق خطادر، حتی بوشکل تستر، فضله بر تمصبه عطف ایتک دخی خطادر بونک سبی ایتلرک بیکلرجه سنه امتداد ایتش و اسلامیه دخی خطوط اساسیه سی محافظه ایله مش اولان مدنیت و عادتلر نده منبجدر. [صوکی وار]

تراجم احوال

اساتذہ فلسفہ دن :

«اوغوست قوت» و «هربرت اسپنسر» عصر اخیر اعظم متفکریندن اولان بو ایکی ذاتک ملکتمز محیط تفکری اوزرینه ده تاثیرات مهمه سی کورلشدر.

براقاز و کاه اولورکه محضاً تکدیر ایتک، بوره کئی اینجتمک ایچون کونده یوزکره برر وسیله ایله یانه جاغیریدی.

قیزجغز ایسه آسر مطلق، ایتدیکى بیلدیکى حسنک هر مامله سی محض لطف بیلیدی..... یدی سنه تمام اولدی. حسن، وریلان اصری تماماً اجرا ایتش، عزالدین بهمنک ایستدیکى درجه یی بولش ایدی.

اراتق ایشه باشلامق زمانی یا قلاشمش ایدی. شیرین ایسه حسن و جلاله بدرتام بولش ایدی. حسن کتبخانه ده کی تعلیمات موجبنجه «سر» او طه سنه کیردی.

بو او طهده «اسفندیار حاکم» ک هیکلی مرکز ایدی. حسن بو دهای بی نظیرک تمثالی اوکنده سرفرو ایتدی. هیکلک اوکنده بررحله و بونک اوزرنده بر رساله و ارایدی. رساله نکل باشنده شوسوزلری ایدیوردری. مابعدی وار

غرب فلسفه‌سینه آرزوق اشتغال ایدن و طند - شلمز ، اکثریتله بواکی استاذدن برینک فکرینه نیل ابله اکثفا ایدک شلردر . بوسبیلله برتر اجم احوال خانہ سی آجینی و متفکرینک افکار سیاسیہ سنی یازمقله برابر آرملرنده مقایسه لر یابینی فائده لی بولدق .

فرانسه ملتینه منسوب اولان « اوغوست قونت » ۱۷۹۸ ده طوغوش ۱۸۵۷ ده وفات ایتشد . قونت اساساً ریاضیوندن اولوب بعدہ فلسفه ایلہ اشتغال ایتش . واجتہاداتنه « حکمت مثبتہ philosophie positive » نامی ویرمشد . « حکمت مثبتہ درساری » عنوانی برار مشهوری ودها برطاقم آثاری واردر . قونت ، عمرنی ضرورتله کچیرمشد . متفکر مشارالیه فلسفہده برمسلك مخصوص مختری دکلسده فون حاضرندک قواعدینی فلسفہده تطبیق ایتش و بوجہله یکی بر مسلك دکلسده بر منظومه اصول میدانہ کتیرمشد . اوغوست قونته کوره : واقعات و بولر آرہ سنده کی مناسباندن باشقه فائ اشتغاله شایان بر نی یوقدر . علم احوال الروح ، تجارب فیہ خارجنده قالمش اولمقله غیر فی و مردوددر . واقعات ، تجربہ ایلہ تدقیق ممکن اولان حادثات طبیعہدر . تجربہ ایسه یالکیز حواس ایلہ پایلان شیدر . شوالده فهم انسانی عام منافع الاعضادن منبت و عبارت قابور . حادثات آرہ سنده کی مناسبات ، فسادہ توالی و واقعه Succession, Simultan, ete « دن عبارت و یالکیز بواکی حالتک تدقیق مشروع و فنیدر . قونت ، علت ایلہ معلول آرہ سنده کی مناسباتی رد و انکار ایدیور . قونت ، فکر حقوقی انکار و قواعد اخلاقیہی ہدم ایتکدهدر .

اوغوست قونت ، طبقہ عالیہ متفکینہ مخصوص کوردیکی مسلك حکمتدن عموہ مخصوص بر دین ایجادینہدہ قائمشد . ہی قدرہ الله ! بوتون فمالیت ادرا کیہ سنی دین نامنی طاشیہ بیلہ جک ہر دلوا فکاری ہدمہ حصر ایتش اولان اوغوست قونتک الک صوکی احتیاج دینی حس ایتہ سی ، سقامت مسابکی ایچون الک بولک دلایلدر . معرض معذرتہ ، قونتک دوستاری مشارالیک تجنن ایتدیکینی ادعا ایتشلر و اولمقلہ بر کرہ دہا جیلدیرمش اولدینی اوک سورمشلردر .

دینسر لکی برمسلك حالہ قویان و معلومات بشریہ نک برقم مهمتی تریف ورد ایدن قونتک صوکرالری شدتلی بر دین متعصبی کسلشنی ، مشارالیک قاریسنی بوشادقندن صوکر « مادام قلوئیلدووو » نامندہ بر قادیته قارشو حسن ایتدیکیی عشق شدیدہ حل ایدناردہ وار ، اوغوست قونتک ایجاد ایتک اماندہ بولوندینی دینہ کلنچہ : مشارالیه اولاد والدہ مقدسہ « یه و صوکر » انسانیت . ودها صوکرالری ایسه بر فکر موہومہ عبادتدن عبارت بر دین اجتہاد ایتش و کندنی کندینہ « انسانیتک کاهن اعظمی » عنوانی ویرمشد . ایتستہ بعض یینی بوش فیلسوف مقلدارینک « اوروپانک ملہم حکیماری » عبادینہ قویدینی قونت بویله ماقبلی مابعدینہ اویماز ، کندنی قولنی کندنی

عمل و حسیاتیلہ رد و جرح ایدر بر آدم ، احتمالکہ مجنون طوغوب مجنون اولمش بر بیچارہدر .

لکن اوغوست قونتک دین و اخلاقہ اوردینی ضربه جوق بویوکدر . بنابرین اوندن زیادہ ، اویله بر مجنونک اجتہاداتی رہبر وجدان ایدینلرہ زواللی دینک یاقیشیر .

انکایز ہر برت ایسپنسر ۱۸۲۰ سنہ سندنہ طوغوش ۱۹۰۳ ده وفات ایتشد . بوذاتک فلسفہ سی « تکامل طبیعی مسلك Evolution naturelle » نامنی ایتشد . ایسپنسرہ کورہ قول تکامل ، بر قانون موجبہ جنبہ متجانسک غیر متجانسہ ، غیر معینک معینہ ، بسطک مرکبہ بالضرورہ [قدریاً Fatal] انقلاب و تحولندن عبارتدر . کائناتک ہر شکل موجودیتندہ رونما اولان تکامل « مادہک تمامی » کیتی و حرکتک استہلاک مترافی « دینک اولویور .

ایسپنسرک فکر نچہ « مایہ اصلایہ ، قوہ ، غیر قابل معرفت [یعنی اہ] ، شی » واحد اولدینندن سلسلہ حادثانہ انقلاصاع و ابتدا تصور ایدیلہ مہجکی کچی « خلقت فکریتہ دخی محل یوقدر . مواد روحیہ واجتماعیہ ، مواد حیاتیہدن ، بونلردن مواد طبیعیہ یعنی کونیندن تولد ایتشد . یعنی بر قانون موجبہ و بالضرورہ مادہ عضویت و حیاہ شکلہ ، بودہ روح ، اجنایات و وجدان حالہ منقلب اولمقلہدر . ایسپنسر اجتہادینہ « رجحان افراد » یعنی حقوق فردک حقوق ہبتہ تفضیل طرفداریدر . اصولہ کلنچہ : ایسپنسرہ طبق اوغوست قونت کی تجربہ و تدقیق طرفداریدر . حتی ایسپنسر ، قونتک تلمیذی عد ایدنلر بیلہ واردر . لکن بالذات ایسپنسر بونی رد ایدیور . فی الواقع ہر ایکسینک صورت تفکر وادولاری آرہ سندنہ کی مشابہتہ رغماً آرہ لرنده فرق واردر . قونت ، علم احوال روحی تدقیق و تجربہ خارجندہ بر اقدینی حالہ ایسپنسر بالعکس علم مذکورہ بک بویوک اہمیت و بریور ، حالات روحیہ نک قابل تدقیق اولدینی ادعا یلور . قونت افکارہ ، ایسپنسر حسیاتہ اہمیت ویرمکدهدر .

لکن بواکی فیلسوف آرہ سندنہ کی الہ مهم و الک بویوک فرق « علت - اسباب » مسئلہ سیدر . قونت ہر دلوا اسبابی انکار ایدیور ، ایسپنسر ایسہ ، اسبابک سبب واحدہ ارجاعی ضروری و شو حالہ اسباب تالیہ نک موجودتی فرضی اولدینی بیانلہ برابر « سبب فکرینک ، ادراک انسانینہ غیر قابل احما بر صورت ثابتہدہ موجود اولدینی و وجدان محو ایدلکہ سبب فکرینک محو ایدیلہ مہجکی » ادعا ایتکدهدر . [صوکی وار]

ساده فکر

تورک قارداشلرہ

برحاکہ جک

بویوک برقصہ بیک یاقین و فرنگارک بک سودیکی و اوطوردینی برکویڈہ اوطور ریوردم ، بوتون قونوم

و قومشوم اوروپالی و یاخود خرسنایان ایدی . کومزده ہرکون کوردیکم و جوق کرہ قونوشدیم بر یونانی دہلقانی واریادی . بونکچ آدم نی بک سوردی ، لکن ملتہی سومزدی ، بونک ایچون بن اوکا پورہ کدن دارغین ایدم ، بر قاج کرہ اوکا « بن ملتدن اولان آدملر ، نیلک ایشندنہ بر ملتدن کیری قالماز . » دیدم ، جواب ویرمدی ، لاکین یوزیمہ کولوسہ یبرک باقدی . بو ، بنم بک کوچہ کیتدی کنج یونانی کی کوردیکہ براز تورک قانی باشمہ چیقاردی برکون ، بر آوہ قونوقلغہ کیتشدیم ، کنج یونانی دہ اورادہ ایدی دیرکن سو قاقدن بر یوقسول تورک کچدی ، زواللی نک صرئندہ برہکہ لبای واریادی ، آجلقندن قعیلمش ارسلان سسنہ بکیزہ بن بوغوق سیلہ آراسیرا « لبای » دیہ حایقیر . ییوردی . یونانی دہلقانی آلی ایدیوردی اودہ « لبای » دیہ باغیر ییوردی . لبیچی . برسولی دہلقانی نک کندیسیلہ آلی ایتدیکینی آکلادی ، زواللی اوتانچندن قیزاردی .

بن آجی آجی دوشونیوردم ، کسندی کسندی : زواللی قارداش ! بوملک کتلی قانی دوکرک الان ادملرک تورونی ایکن بوکون ، صباحدن آقشامہ قادر دولاشرق ، انجق برلوقا کک قازاناییلور ، صرئندہ کیہجکی یوق یونانی دہلقانی ایسہ نملکتمزده بر قونوق بریسانچی ایکن بیلہ بیکارلہ التون قازانیور زواللی ماتم ! سنی بک جاہل بر اقدیلر ، سنی کسندی وطنکدہ آج بر اقدیلر ! دیوردم .

کنج یونانی نی سولتکم ، باتلاق ایستیوردی ؛ بونک ایچون لبیچی دیلندن بر اقادی ، زواللی نی ہوقت کورسہ ، اکلہ نیردی یونانی اوصا . نییوردی ، ہر کوریشندنہ لبیچی الجانقندن واز کچمیوردی بویلہ آیلر کچدی برصوک ہمار کونی ایدی کہ کونیزک برازا یلریندہ کی دکر یارینہ کزینتی یامغہ کیتشدک . بر جوق قادن ، بر قاج ارکک ایدک . کنج یونانی بزمہ برابر ایدی . قونوشہ قونوشہ ، دکر کنارندہ بریالچین تپہ جیک اوزرینہ جیقدق ، اوراجقدہ اطرافی سیرہ دالوق دیرکن قارشومزدہ کی بولدن لبیچی کوزو کدی یورغون آرغین یورییوردی . کنج یونانی ، تورکی کوردیکی کچی قاققاہالری قویاردی : لبای ! دیہ باغیردی . لاکین دوروشینی غائب ایتدی ، طاشدن اشانی دہ کیزہ دوغری و وارلاندی . قادیلر باغیریشمہ باشلادی . بن یوزمک بیامز ایدم ، عکسی اولاجق یا . ایچیمزده یوزمک بیان یوق ایدی ، اطرافمزدہ چولوق . جوجوق وقادیندن باشقاسی یوقدی دہلقانی یونانی کوزمک اوکندہ بوغولیوردی بزم الیزدن برشی کلیور ، بوشینہ جیر ییوردی دیرکن لبیچی ، ہکبہ سنی برہ قویدی ، کندینی قالدیروب دہ کیزہ آندی یونانی کنجی قورتاردی دہلقانی کندینہ کلدیکی وقت ، اوستی باشی